

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

Fractie	VRAAG	ANTWOORD
	5.1 Najaarsburap 2023	
PvdA mw. Van Zantvoort	Is het nodig dat er bij de Najaarsburap een beslispunt opgenomen moet worden over de hogere investeringen in 2023 van € 1,4 miljoen?	Voor de hogere investeringen van € 1,4 mln. hoeft geen begrotingswijziging vastgesteld te worden. De hogere investeringen vallen binnen de beschikbaar gestelde kredieten en hebben vooral betrekking op verschuivingen van uitgaven binnen de jaren waarvoor de kredieten zijn verstrekt. Om die reden is geen apart besluit nodig bij de Najaarsburap.
	5.2 Begroting 2024 en MJP 2025-2027	
AWP dhr. Van Geest	1. Toelichting inzake bloot eigendom. Wat is bloot eigendom precies? En hoe krijgt dit vorm bij Rijnland (voorbeeld)?	- Als derden een woning willen plaatsen op grond van Rijnland wordt ten behoeve van die derden een zakelijk recht gevestigd (recht van opstal). Op dat betreffende perceel heb je daarna te maken met twee eigenaren: A. Zakelijk rechtigde: de derde partij die de woning op de grond van Rijnland heeft geplaatst; B. Bloot eigenaar: de eigenaar van de grond, hier Rijnland. - Als Rijnland het bloot eigendom aan de zakelijk gerechtigde verkoopt, zijn de zakelijk gerechtigde en de bloot eigenaar dezelfde persoon en vervalt door "vermenging" het recht van opstal. Dan is de derden vol eigenaar geworden van het perceel. Een voorbeeld binnen Rijnland: de Ringdijk van de Haarlemmermeerpolder.
Water Natuurlijk dhr. Minnee	1. Wat is de business case voor het slaan van nieuwe bronnen qua kosten (niet qua duurzaamheid) vergeleken met andere energiebronnen?	Zonder ingrijpende en zeer kostbare aanpassingen aan infrastructuur en huidige installatie is het technisch niet mogelijk om gebruik te maken van andere energiebronnen. Een gasaansluiting is er niet aangezien het bedrijventerrein is aangesloten op het warmtenet, aanleg van een gasaansluiting is geen reële optie. Om met elektra het pand te kunnen verwarmen en koelen zou een (extreme) verzwaring van de huidige elektrische aansluiting nodig zijn, waarvan het de vraag is of deze verstrekt zou worden. In alle gevallen zou ook de eigen installatie

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	2. Zijn er inmiddels niet efficiëntere vormen van energie- of kostenbesparing mogelijk aangezien lokaal duurzaam opgewekte zonne-energie nauwelijks kosteneffectief terug geleverd kan worden aan het net, dus inzetbaar is voor koeling via airconditioning? 3. Waarom sluit het hoofdkantoor niet aan op het WarmtelinQ initiatief qua verwarming?	vervangen moeten worden aangezien deze is gebaseerd op verwarmen en koelen door middel van een bron met eventueel “bijwarmen” via het bestaande warmtenet en moeten bouwkundige aanpassingen in het pand gedaan worden om gebruik te kunnen maken van elektra of gas. Gebruik van andere energiebronnen zal een veelvoud kosten van de nu gevraagde investering in een nieuwe bron als het überhaupt al technisch mogelijk zou zijn. 2. Nee, het gebruik maken van een warmte- koude bron is (zeker aangezien het pand reeds is voorzien van deze techniek, zie ook antwoord op vorige vraag) zowel financieel als qua duurzaamheid de meest efficiënte methode. 3. Rijnland heeft (net als andere afnemers van stadswarmte) geen keuze in de leverancier van stadswarmte en hoe die leverancier de warmte verkrijgt. Vattenfall is de warmteleverancier voor Leiden en dus voor het hoofdkantoor. WamtelinQ is een onderdeel van de Gasunie en betreft de aanleg van een warmteleiding met (rest)warmte uit Rotterdam. Door een “aftakking” van een aanvoer- en retourleiding van circa 20 kilometer tussen Rijswijk en Leiden zou ook Leiden hier in de toekomst op kunnen worden aangesloten. Door de warmtetransportleiding wordt het mogelijk om het bestaande warmtenet van Vattenfall in Leiden (en daarmee het hoofdkantoor van Rijnland) te voeden met restwarmte uit het Rotterdamse havengebied. Op dit moment is deze aansluiting er nog niet, maar hebben we wel te maken met een slecht presterende bron. Het is überhaupt niet mogelijk een “eigen aansluiting” op WarmtelinQ te realiseren, dit loopt altijd via de warmteleverancier, in dit geval Vattenfall.
BBB Dhr. Hazenoot	1. Hoeveel riooloverstorten zijn er in Rijnland; 2. Hoeveel riooloverstorten zijn er van Rijnland zelf;	1. In ons systeem staan ca. 1500 overstorten waarvan het overgrote deel in gemengde stelsels zit en een beperkt deel in regenwaterriolen. 2. Een overstort is onderdeel van de riolering en daarmee een gemeentelijke taak. Rijnland heeft geen riooloverstorten in eigen beheer.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
 Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
 Datum: 29 november 2023

	3. Is er bekend hoe vaak de riooloverstorten open zijn gegaan. 4. Is bekend hoeveel m3 er via riooloverstort wordt geloosd?	3. Overstorten worden niet open gezet en "gaan niet open". Een overstort zit in een constructie in een rioolbuis. In de constructie zit een muur met een bepaalde hoogte. Als het water in de rioolbuis te hoog komt, stroomt het te veel over de muur, in de watergang. De overstroomhoogte zit op zo'n hoogte dat de berging van het riool optimaal wordt benut. Alleen bij veel neerslag (en beperkte berging in het rioolstelsel) raakt de berging vol en stroomt het te veel over de muur. Hoe vaak dat gebeurt is niet bekend. 4. Nee, dat is niet (exact) bekend. Theoretisch stort gemiddeld ca. 5% van de jaarlijkse neerslag bij gemengde stelsels over. In een gemeentelijk Basis Rioleringsplan (BRP) wordt dat nauwkeuriger berekend. Dit BRP wordt door Rijnland beoordeeld. Als dat leidt tot problemen voor de waterkwaliteit gaan we in gesprek met de gemeente over afkoppelen en/of het vergroten van de berging van de riolering en/of het verplaatsen van de overstort (naar een locatie waar het effect kleiner is). Afkoppelen leidt tot het kunnen opheffen van een overstort. Omdat gemengde stelsels vooral in oudere stadswijken voorkomen, waar afkoppelen ingewikkeld is, zullen we voorlopig overstorten houden.
Natuurterreinen Dhr. Krantz	1. 1. Op pagina 28 worden knelpunten voor de KRW genoemd, waar zitten die precies? 2. 2. Er staat op pag. 30 dat het landbouwportaal wordt verbreed, hoe precies? 3. 3. Op pag. 31 staat: We vervolgen de Groene Legger-campagne voor ecologisch slootonderhoud en op het diepte houden van watergangen door onze aangelanden, samen met provincie Zuid-Holland. Alleen met PZH en niet met PNH?	1. De knelpunten zitten veelal in de stoffen. One out all out. De stoffen die een probleem zijn variëren. We stemmen maatregelen hierop af, zie ook de extra inspanningen die we op de zuiveringen leveren. En inspanningen om emissie gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. 2. We blijven kijken naar de lijst van maatregelen en verbreden kan bestaan uit uitbreiding of aanpassing van de lijst op basis van nieuwe inzichten. De nutriënten zijn zeker onder de aandacht bij de coaches. 3. De collectieven kunnen aanspraak maken op een financiële bijdrage voor beheerpakketen, waarin wordt voorgeschreven dat sloten ecologisch geschoond worden. De uitwerking is wel concreet, maar het gaat te ver om dat hier helemaal uit te werken. Dit geldt voor ons hele beheergebied. Samen met de Provincie Zuid-Holland zijn we tot een campagne gekomen.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

		Bij de Provincie Noord-Holland is dit nog niet aan de orde, maar staan we er ook voor open.
Water Natuurlijk mevr. Meiland	1. Er is een mogelijkheid om na de pensioengerechtigde leeftijd bij Rijnland te blijven werken, maar benaderen we mensen ook actief om langer door te werken na deze pensioengerechtigde leeftijd?	1. Medewerkers hebben de mogelijkheid om na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd door te werken. Een teamleider zal in de praktijk ruim voor deze datum in gesprek gaan met de medewerker en nadenken over opvolging en overdracht van taken. In de loop van deze gesprekken kan doorwerken na pensionering onderwerp van gesprek worden. 2. Of dat ook daadwerkelijk gebeurt hangt van een aantal zaken af, met name de wil van medewerker en wens van Rijnland. Het komt tot nu toe nog niet vaak voor dat beide aanwezig zijn en leidt tot een verlenging van het dienstverband.
PvdD Mevr. Mols	1. Blz 5. Besluitnota, besparingen: niet geheel opnemen van ambitie om circulair te werken bij maaien en schonen. Wat betekent dit precies? Wat doen we niet? 2. p. 30 landbouwportaal wordt voortgezet, effecten onduidelijk. Wanneer wel meer duidelijkheid over de effecten voor het water? 3. NVO's lopen goed afgelopen jaar, subsidieplafond is nu geraamd op 233000, staat dat in verhouding tot het nog niet traceerbare effect van het landbouwportaal waar 3 miljoen voor staat? Moet er niet meer geld van het landbouwportaal naar de NVO's?	1. Tijdens de ambtelijke voorbereidingen over de begroting was de vraag vanuit de ambtelijke organisatie om voor circulair schonen watergangen € 1 mln structureel extra op het coalitieakkoord op te nemen in de begroting 2024-2027. Hiervan is uiteindelijk een deel van € 250.000 opgenomen in de concept begroting die nu voorligt. Dit betekent dat we beperkter emissie loos zullen maaien en schonen de komende 4 jaar. 2. De effecten van de maatregelen worden pas op lange termijn zichtbaar in onze meetnetten. De effecten van de maatregelen worden pas op lange termijn zichtbaar in onze meetnetten. Op de korte termijn wordt er uitgegaan van de effectiviteit aangetoond door de BOOT-lijst. 3. Het college is van mening dat de bedragen recht doen aan het beoogde doel van de maatregel.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

PvdD dhr. Koenders	1. Op bladzijde 5 staan enkele kengetallen die worden gebruikt om de invloed te bepalen op onze inwoners. We vragen om bij de volgende begroting daar de indicatoren van de monitor brede welvaart aan toe te voegen om zo te zien wat de keuzes in de begroting voor effect hebben op die indicatoren.	1. Rijnland heeft de doelstellingen in de concept begroting 2024 niet expliciet vormgegeven aan de hand van de doelstellingen op Brede Welvaart. Maar een aantal van de indicatoren die Rijnland hanteert komen 1 op 1 terug in de monitor Brede Welvaart, bijvoorbeeld de kwaliteit van het oppervlaktewater. Dit onderwerp van Brede Welvaart kan in de bestuurlijke werkgroep van de VV over sturing en rapportages worden ingebracht door de PvdD. Op die manier kan er bekeken worden of en zo ja hoe dit onderwerp in de volgende begroting een plek zou kunnen krijgen.
Water Natuurlijk dhr. Van Dijk	1. Op welke pagina in de begroting staat het bedrag dat is gereserveerd voor de subsidieregeling groenblauw buurtidee?	1. Het bedrag van 100.000 euro is niet expliciet opgenomen in de begroting 2024 omdat D&H tot het subsidieplafond besluit in het jaarlijkse openstellingsbesluit van de subsidie. Dit is conform de Tijdelijke subsidieverordening Groenblauw Buurtidee Hoogheemraadschap van Rijnland 2024-2026 die voorligt aan de VV op 29 november 2023.
PvdA Mevr. Van Zandvoort	1. Kosteneffectiviteit van subsidies aan agrariërs, achtergrond is de redenering dat je bij subsidies onderscheid kunt maken tussen subsidies die je verleent omdat het nodig is voor het uitoefenen van je primaire taak en andere hebben een vrijblijvender doel. Er ons nu teveel onduidelijk over de effectiviteit van deze subsidies. Kreeg eerder geen echt antwoord op mijn vragen (technisch). Hoeveel geld is er gemoeid met de subsidieverlening aan de agrarische sector? En wat zijn de effecten tot nu toe?	1. Rijnland kan agrariërs subsidiëren middels het landbouwportaal. De subsidie heeft als doel het verminderen van landbouwemissies, wat bijdraagt aan de KRW doelstellingen (primaire taak). De maatregelen uit het landbouwportaal zijn afgeleid van de BOOT-lijst. De BOOT-lijst is door een brede groep van experts samengesteld. De maatregelen zijn gekoppeld aan een wetenschappelijke publicatie of aan onderzoeksgegevens uit praktijkonderzoek. Alle maatregelen op de BOOT-lijst zijn effectief voor verbetering bodem- en waterkwaliteit. De effecten van de maatregelen worden pas op lange termijn zichtbaar in onze meetnetten. Op de korte termijn wordt er uitgegaan van de effectiviteit aangetoond door de BOOT-lijst. Voor de organisatie van het landbouwportaal en de subsidies die daarbij horen heeft de VV krediet verleend van 2.9 miljoen euro. De subsidiëring van agrariërs blijft hierbinnen. De maatregelen worden altijd maar gedeeltelijk gesubsidieerd. Het vraagt dus ook een investering van de agrariër zelf.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
 Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
 Datum: 29 november 2023

	Nadeelcompensatie	
Water Natuurlijk dhr. Van Dijk	1. Klopt het dat er geen artikel is over een hardheidsclausule?	1. In de nadeelcompensatieverordening zijn enkel procedurele bepalingen opgenomen. Inhoudelijke bepalingen over de weging en afhandeling van nadeelcompensatieverzoeken staan straks in de Algemene wet bestuursrecht (na inwerkingtreding WNS). Alleen de Awb is het kader voor afwijkingen van beleid (art. 4:84) of het in individuele gevallen (vanwege bijzondere omstandigheden) maken van uitzonderingen op de regel (art. 3:4 Awb). Een decentrale nadeelcompensatieverordening is daar niet de plek voor.
BBB dhr. Hazenoot	1. Er is een dispuut inzake met pfas vervuilde grond. Er waren twee andere partijen betrokken en de vraag is of we verzekerd zijn mocht een van die twee partijen failliet gaan of er meerkosten ontstaan: Is er een plafondbedrag? 2. Zijn we hier eventueel voor verzekerd?	1. Een plafondbedrag past niet (anders dan in een subsidieverordening) in een nadeelcompensatieverordening. Wanneer een benadeelde recht heeft op nadeelcompensatie wordt deze afhankelijk van de omvang van de schade uitgekeerd; daar is geen plafond aan gekoppeld. 2. Nee, nadeelcompensatie is een compensatie voor schade die iemand lijdt a.g.v. rechtmatig overheidshandelen (bijv. een dijkverbetering die ertoe leidt dat waarde van iemand zijn huis daalt). Op verzoek kunnen wij daar – als iemand er recht op heeft – compensatie voor geven. Verzekeringen dekken schade a.g.v. onrechtmatig overheidshandelen; kadebreuk in Reeuwijk is daar een actueel voorbeeld van. Wij hebben kade in verleden niet deugdelijk onderhouden en dat is een reden geweest voor de afschuiving. Daarvoor zijn we aansprakelijk én verzekerd. In het geval van de specifiek genoemde casus: Schade die het gevolg is van milieuaantasting is van dekking uitgesloten. We zijn hier dus niet voor verzekerd.
	Samenvoegen clusterkredieten Watergebiedsplannen	
AWP voor water, klimaat en natuur dhr. Stuurman	1. In nota staat "Voor de subprojecten 'planvorming' wordt een deel van het krediet opgenomen in de clusterrisicoreservering. De reden hiervoor is dat de	1. In de beginfase van een watergebiedsplan is er nog veel onzekerheid; we weten immers niet precies wat we in een polder gaan tegenkomen. Dat betekent dat we met stakeholders uit het gebied een planvormingsproces

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	kosten in de planvorming vaak zeer beperkt blijken te zijn waardoor dit krediet op dit moment niet gereserveerd hoeft te worden voor de huidige projecten in planvorming. Hierdoor komt dit krediet beschikbaar als risicoreservering." Zonder bedragen te noemen uit de geheime bijlage, kunnen we stellen dat een aanzienlijk bedrag wordt toegevoegd aan de risicopot. Dat kosten voor planvorming beperkt blijken kan inderdaad reden zijn deze post te verlagen. Maar waarom wordt de risicopot evenredig gevuld met dit overschot? Een verklaring om deze pot noodzakelijkerwijs te vergroten, wordt niet gegeven. Zijn er meer risico's die gedekt moeten worden? Er wordt niet op ingegaan. 2. Waarom komt dit vrijkomende budget niet vrij om elders in te zetten om kosten te besparen?	doorlopen, waar maatregelen uit voortvloeien (en vaak een nieuw peilbesluit). Om met deze onzekerheid om te gaan werd tot nu toe een budget gereserveerd onder de noemer "planvorming". Bij de samenvoeging van de twee clusterkredieten is er voor gekozen om de ruimte voor onverwachte onderzoeken en verkenningen niet meer als 'planvorming' te labelen, maar het op te nemen als risicoreservering, zoals bij projecten gebruikelijk is. Daarom is bij de samenvoeging het budget voor planvorming in twee delen verdeeld: A. Per polder is budget gereserveerd voor het doorlopen van de planvorming B. De risicoreservering voor planvorming is opgenomen in de clusterrisicoreservering. Het totale krediet verandert hierdoor niet. De totale onzekerheid/risico verandert ook niet. Het gaat puur om de labeling van budgetten binnen het clusterkrediet. 2. De watergebiedsplannen zijn een doorlopend programma. Voor het watergebiedsplan wordt jaarlijks aanvullend krediet aangevraagd, voor nieuwe maatregelen. Op deze momenten wordt ook gezien of de risicoreservering voldoende is, of te hoog/laag. Als de risicoreservering te hoog is dan kan dit budget ingezet worden voor de planvorming en voorbereiding van nieuwe projecten binnen het watergebiedsplan.
	PFAS in Waterbodems	
AWP dhr. Stuurman	1. Eind 2021 is het handelingskader al beschikbaar gesteld, nu pas gaan wij het hanteren. Zit aardig wat tijd tussen. Waarom deze toch aanzienlijke periode en is er in deze periode onduidelijkheid ontstaan doordat er eigenlijk twee kaders bestonden? En zijn er nog lopende onduidelijkheden hierdoor?	1. Bij de publicatie van het Handelingskader eind 2021 was het voornemen om het ook te verankeren in wettelijke regelgeving rondom bodembescherming. Daar wilde we op wachten met onze eigen beleidsregel omdat er door de verankering in wet- en regelgeving wettelijke normen zouden komen. Deze verankering werd steeds met enkele maanden uitgesteld en medio 2023 voor onbepaalde tijd. In de tussentijd zijn er geen onduidelijkheden ontstaan omdat de activiteit waar de eigen beleidsregel over gaat, het toepassen van bodemmateriaal op waterbodems, weinig gebeurt. Er lopen momenteel geen projecten waar deze onduidelijkheid is.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	Kredietvoorstellen bij Programmabegroting 2024	
Natuurterreinen mevr. Corbey	1. Algemeen: Waarom heeft het college besloten om "vrijwel alle kredieten op twee momenten in het jaar vast te stellen"? Het argument 'tijdigheid' klinkt vreemd: waarom kan het college slechts twee keer per jaar 'tijdig' zijn? Immers: door meer VV-vergaderingen te benutten kan het college nog tijdiger zijn.	1. Niet het college maar de verenigde vergadering heeft in 2020 besloten om voor het eerst bij de begroting 2021 in één voorstel zoveel mogelijk kredieten te accorderen. De reden om dit op deze manier te doen is om de gehele begroting, inclusief investeringskredieten in één keer per jaar in de VV te behandelen. Met een eventuele tweede (bijstuur-/herkansings-) mogelijkheid bij de zomerburap. Want door de investeringskredieten te bundelen en te combineren met de begroting is een bredere, meer integrale afweging mogelijk. Rijnland kan zijn middelen maar één keer inzetten en dan is een integrale afweging noodzakelijk. Ook voor wat betreft de consequenties op lange termijn, voor de schuldenpositie en de kapitaallasten. Veel losse voorstellen door het jaar heen verminderen het overzicht en het gevoel voor samenhang. Combineren heeft ook het voordeel van minder besprekings- en besprekings- en een lagere administratieve last binnen de organisatie, zeker als het gaat om beleidsarme, vergelijkbare kredietvoorstellen, zoals renovaties van poldergemalen met veelal dezelfde terugkerende afwegingen. De criteria voor welke kredieten dit geldt zijn destijds als volgt door de VV vastgesteld: • Het betreft geen beleidsintensief- of financieel omvangrijk project; • Het investeringsproject heeft een technisch of regulier karakter waarvan de raming solide te onderbouwen is op het moment van het vaststellen van de begroting; • Er is een duidelijk verband te leggen met resultaten genoemd in de programmabegroting De omvangrijke, complexere investeringsprojecten die niet voldoen aan deze drie criteria blijven op de gebruikelijke manier apart aan aangeboden worden om op een ander moment in de VV te behandelen.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	2. Uitvoeringskrediet: Clusterkrediet DIRK II a. Hoe verhoudt het project zich met de nieuwe toetsingsronde? Kan het effectiever zijn deze ronde af te wachten? b. Duurzaamheid en circulariteit: i. Er wordt getracht zoveel mogelijk met grond te werken i.p.v. houten of stalen damwanden. Wat is 'zoveel mogelijk'? Waarom is dit tijdens de voorbereiding niet duidelijk geworden? Wat is het prijs- en kwaliteitsverschil tussen 'zoveel mogelijk grond' en minder grond? Is er geen circulariteit mogelijk als er met hout of staal wordt gewerkt? ii. Waarom wordt emissieloos werken en HVO gestimuleerd in plaats van vereist? iii. Hoeveel kilometer wordt bloemrijk ingezaaid? c. Waarom is de uitvoering Hoekse Aarkade later gestart dan voorzien? En waarom was de vorige kredietaanvraag niet goed voorbereid? Ook bij de vorige aanvraag was het al complex. Wat rechtvaardigt een extra krediet van 2.7 miljoen?	2. Uitvoeringskrediet: Clusterkrediet DIRK II a. De strekkingen waarvoor nu krediet wordt aangevraagd komen ook uit de nieuwe toetsingsronde als opgave naar voren. b. i) Bij het ontwerpen van de dijken wordt als eerste getracht om een oplossing te vinden met grond. Als dat door plaatselijke omstandigheden niet mogelijk is, dan wordt gekeken naar een oplossing in hout of staal. Een oplossing in grond is heel duurzaam, omdat de grond altijd kan worden hergebruikt en vaak lokaal kan worden gewonnen. Daarnaast is een oplossing in grond in het algemeen veel goedkoper. Bij oplossingen in hout en staal wordt ook rekening gehouden met circulariteit. Door bijvoorbeeld zo min mogelijk hardhout te gebruiken (alleen in de waterlijn) en te kijken naar een zo laag mogelijke hoeveelheid materiaal bij een stalen damwand. ii) Niet elke aannemer kan op dit moment emissieloos werken. Om te voorkomen dat de concurrentie teveel wordt beperkt wordt emissieloos werken nu (ook financieel) gestimuleerd. Dit zorgt ervoor dat aannemers steeds meer emissieloos materieel gaan aanschaffen. We zien wel dat dit bij grote bedrijven sneller gaat dan bij MKB bedrijven, die we op onze projecten ook een kans willen geven. Juist een lokale aannemer kan een duurzame oplossing zijn indien deze weinig vervoersbewegingen nodig heeft voor het werk. In de komende jaren zal het 'stimuleren' worden vervangen door 'vereist', want vanaf 2030 moeten alle aannemers emissieloos werken. iii) Het aantal kilometers is niet exact aan te geven, maar de inschatting is dat hier ongeveer een derde deel wordt ingezaaid. c. De plaatselijke situatie was veel lastiger dan verwacht. Het betreft een smalle dijk met aanliggende woonboten en veel opstallen op de dijk. Ook is de bereikbaarheid moeilijk door de grondslag en de smalle dijk. Dit werk is als bouwteam aanbesteed, waarbij de aannemer het omgevingsmanagement en ontwerp doet. Hierdoor is de vorige
--	---	--

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	d. Waarom is de weerstand in de omgeving (risico 1.2) in de voorbereidingsfase niet duidelijk geworden. Welke extra kosten kunnen we nog verwachten? 3. Sluizencomplex Halfweg a. Waarom is de 2 miljoen extra bouwkosten niet voorzien in de oorspronkelijke raming? b. Zijn er – behalve schade en degeneratie van het metselwerk – nog meer extra bouwkosten te voorzien? c. Waarom hebben de gesprekken met gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer nog niet tot een conclusie geleid? d. Wie is verantwoordelijk voor eventuele schade aan het sluizencomplex? 4. Luchtmenginstallatie Nieuwe meer a. Belanghebbenden hebben het vermoeden dat de blauwalgenoverlast komt door het verhoogd aanbrengen van de installatie. Is een vermoeden van	kredietaanvraag opgesteld met een schetsontwerp als uitgangspunt. We kunnen pas gunnen aan een aannemer als een uitvoeringskrediet beschikbaar is gesteld door de VV. Na de aanbesteding is tijdens de bouwteamfase, in overleg met de omgeving, het ontwerp gemaakt. Op dat moment zijn ook de definitieve kosten bekend geworden. d. Het werk is grotendeels uitgevoerd en wordt eind 2023 afgerond. Hierdoor is de kans op extra kosten klein. Echter, soms manifesteert weerstand zich laat in een project alsnog. 3. Sluizencomplex Halfweg a. De oorspronkelijke raming is opgesteld naar aanleiding van het voorontwerp. Daarna is het definitief ontwerp gemaakt samen met de aannemer. Hieruit is gebleken dat een aantal extra kosten moeten worden gemaakt om het ontwerp uit te kunnen voeren. Deze informatie was nog niet bekend bij de oorspronkelijke raming. Het betreft voornamelijk extra zware damwanden, langere uitvoeringstijd en indexering i.v.m. inflatie. b. Op dit moment is dat nog niet voorzien, maar bij het graven in en restaureren van een circa 500 jaar oud sluizencomplex is altijd risicovol. Tijdens de uitvoering kunnen altijd onvoorziene werkzaamheden naar boven komen. c. De gesprekken moeten nog worden gevoerd met beide gemeenten. d. De aannemer is verantwoordelijk bij uitvoeringsfouten en Rijnland als er onverwachte werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. 4. Luchtmenginstallatie Nieuwe meer a) Een vermoeden van belanghebbenden alleen is zeker niet voldoende reden om de diepteligging aan te passen. Bovenstaande zin schets vooral de context waar we binnen dit project mee te maken hebben. We zien nu 3
--	--	---

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
 Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
 Datum: 29 november 2023

	belanghebbenden voldoende reden? Welke aanwijzingen heeft Rijnland zelf dat de overlast komt door de verhoogde installatie? b. Is imagoschade inderdaad een belangrijke drijfveer? Wordt met dit argument het risico dat Vattenfall niet mee wil werken, niet juist vergroot?	jaar op rij blauwalgenoverlast. Om deze overlast te duiden is in opdracht van Rijnland door een extern adviesbureau een evaluatie uitgevoerd. Uit de evaluatie komt naar voren dat, naast de defecten aan het systeem, het niet uit te sluiten is dat het omhoog halen heeft bijgedragen aan de blauwalgenoverlast. Theoretisch is 15 meter voldoende (inclusief veilige marge) om menging te creëren om blauwalgen te bestrijden. In de berekeningen zitten aannames (bijv. door kennisleemtes) en dus onzekerheden. In de evaluatie zijn adviezen meegenomen om de veilige marge te verruimen door de installatie (of delen daarvan) dieper aan te leggen. b) Het voorkomen van imagoschade moet worden gezien in samenhang met de andere argumenten. Het staat niet op zichzelf als "belangrijke drijfveer". Op basis van de geconstateerde overlast (1.3), duurzaamheidsoverwegingen (1.2), herstellen we de installatie en daarmee voorkomen we imagoschade (1.3) en juridische procedures (2.2.). Met het herstellen van de installatie laten we aan de omgeving zien dat we de problemen structureel aanpakken. Vattenfall heeft eerder al aan gegeven geen problemen te hebben met de herstelwerkzaamheden. Het beschreven risico in 2.1 heeft betrekking op de het aanpassen van de diepteligging en niet op de herstelwerkzaamheden.
	5. Aanvullend krediet E-installatie Katwijk De relatie met de aannemer staat onder druk. Wie heeft de inschattingsfout (verkeert in slechtere staat dan oorspronkelijk gedacht) gemaakt over de tweede waterlijn? Rijnland of de aannemer?	5. Aanvullend krediet E-installatie Katwijk De hogere kosten komen door leveringsproblemen van materialen en daaruit volgende vertraging en doordat sommige onderdelen in slechtere staat verkeren dan eerder gedacht. De exacte staat van een asset kunnen we vooraf niet altijd bepalen, daarvoor moet de asset uitstaan en/of helemaal open zijn en dat kan niet bij een installatie in bedrijf. Daarom maken we vooraf een zo goed mogelijk inschatting, o.a. op basis van leeftijd, storings- en prestaties. Meestal klopt die inschatting vrij goed, maar in dit geval niet. De 'inschattingsfout' heeft niets te maken met de relatie met de aannemer.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	Begroting 2024	
Water Natuurlijk mevr. Baerveldt	Mbt. de onderuitputting van het budget op innovatie en onderzoek: 1. Over welk budget gaat dat (grootte) en wat is de onderuitputting daarvan? In de begroting wordt gesteld dat er in 2024 geen ruimte is voor nieuw onderzoek. Vragen daarover aan de heer De Vries leverden op dat er binnen de budgetten van de projecten wel ruimte was voor onderzoek en innovatie. 2. Welke bezuiniging wordt er nu voorgesteld? Wat gebeurt er niet? 3. Wat zijn de consequenties van het niet invullen van vacatures op dit gebied, zoals wordt voorgesteld?	1. Het totale budget voor onderzoeken in de concept begroting bedraagt € 4,3 mln in 2024. Dit is inclusief het innovatie budget van € 0,2 mln in 2024. Het totale budget van € 4,3 mln euro is ook inclusief € 0,6 mln aanvullend, zoals afgesproken in het coalitieakkoord. De onderuitputting in 2022 bedroeg op het totale onderzoeks- en innovatiebudget € 0,3 mln op programma Schoon en Gezond, € 0,3 mln op programma Waterketen en € 0,2 mln op programma BOD. In de periode 2020-2022 is op het innovatiebudget van € 0,25 mln. gemiddeld € 0,2 mln. uitgegeven. 2. In totaal wordt voorgesteld om ruim € 0,7 mln te bezuinigen op de begroting 2024 ten opzichte van 2023. Dit is enerzijds bezuinigd op de onderzoekskosten in het programma Schoon en Gezond, omdat de inschatting is dat daar in 2024 minder onderzoeksbudget nodig is. Anderzijds is in andere programma's bezuinigd, omdat de ervaring leerde dat minder onderzoek werd uitgezet dan begroot. Tevens is € 0,05 mln op het innovatiebudget bezuinigd, waarvan dan € 0,2 mln resteert. In de bijlage van de besluitnota bij de begroting 2024 staat bij de inperking van het onderzoeksbudget genoemd dat "geen ruimte is voor initiëren nieuw onderzoek in 2024". Deze uitspraak is ietwat stellig. In het komende jaar zal binnen de € 4,3 mln de afweging gemaakt worden waar de prioriteit zal liggen bij het uitzetten van nieuw onderzoek. Op voorhand is nog niet aan te geven of er geprioriteerd moet worden en zo ja welke onderzoeken dan niet gedaan worden of uitgesteld worden tot 2025. 3. Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn 2 vacatures voor strategie en omgeving bezuinigd, conform de opgave tot bevrozing van de loonsom in 2024 en 2025 vanuit het vorige bestuur. Hiermee is rekening gehouden bij de opgave in de begroting van de benodigde extra fte's vanwege de

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	4. Wat is de begrote bezuiniging in totaal op innovatie en onderzoek? Over de medicijnrestenverwijderaars: 5. Wat zijn de jaarlijkse lasten van de begrootte 35 miljoen? 6. Wat gebeurt er als de kosten van de drie aangewezen locaties boven dit bedrag uitkomen? 7. Wat gebeurt er als de kosten van deze drie onder dit bedrag uitkomen (bijvoorbeeld door verkregen subsidies)?	intensiveringen in het coalitieakkoord, waardoor deze bezuiniging is gecompenseerd. 4. De totale bezuiniging op innovatie en onderzoek bedraagt ruim € 0,7 mln. Medicijnrestenverwijderaars: 5-7. De jaarlijkse lasten zijn de kapitaallasten, dat is ongeveer 10% van de investering. En daarbij komen ook de exploitatiekosten voor energie, onderhoud, hulpstoffen etc. De hoogte daarvan is mede afhankelijk van de gekozen technologie. Omdat deze technologie nog niet is gekozen per locatie kunnen we dat nog niet zeggen. We hebben in de begroting wel rekening gehouden met een aanname hiervan. Alle kredietvoorstellen en dus ook voor medicijnresten komen in de VV. Als we hoger uitkomen dan in de begroting opgenomen ligt dat dus (expliciet) voor. Als we lager uitkomen kunnen we ook locatie 3 of wellicht zelfs locatie 4 van de lijst oppakken.
	Begroting 2024	
Water Natuurlijk mevr. Baerveldt	In de calamiteitenberichtgeving over de wateroverlast wordt gemeld dat het gemaal Katwijk is uitgevallen. Hierover heb ik in het kader van de begroting de volgende technische vragen: 1. Hoe kan het dat het gemaal in zijn geheel is uitgevallen? Had dit te maken met achterstallig onderhoud? Is dit al eerder gebeurd? En zo ja: was de oorzaak dezelfde?	1. Op vrijdag 10-11 zijn drie van de vier pompijnen uitgevallen door 'water op de vloer' in het (oude) hoofdgebouw van het Boezemgemaal. De oorzaak is een ontwerpfout. Door een combinatie van hoge waterstanden op de tussenboezem en het boezemgemaal dat op vol vermogen draaide is er water teruggestroomd via de ventilatie. Deze ventilatie zouden hierop ontworpen moeten zijn. Het was voor het eerst dat deze extreme omstandigheden zich voor deden sinds de renovatie in 2010. Het is niet eerder gebeurd en heeft niks te maken met achterstallig onderhoud.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

	2. Zijn er geen noodvoorzieningen die volledige uitval kunnen voorkomen? Of hebben deze niet gewerkt? 3. Welke gevolgen had het uitvallen van dit gemaal? Is er aantoonbare schade en is Rijnland daarvoor aansprakelijk? Wat zijn de gevolgen voor de Begroting 2024?	2. Het gemaal is voorzien van een 'water op vloer' alarm; een beveiliging in het systeem. Water op de vloer kan schade aanrichten aan installatie en is ARBO-technisch onwenselijk vanwege de hoge vermogens (elektrische stroom). De installatie schakelt zichzelf uit. Dit is gebeurd. 3. De gevolgen waren minimaal, omdat Rijnland al geanticipeerd had op het slechte weer en het boezempeil daarom extreem laag was gezet. De pompen zijn slechts beperkte tijd buiten bedrijf geweest; 4 uur na het eerste alarm waren alle drie de pompen alweer beschikbaar. Zoals gezegd was 1 pomp voortdurend in bedrijf. Er waren geen problemen in het watersysteem door deze uitval die kunnen leiden tot aantoonbare schade of schadeclaims. Op 16-11 is de ventilatie aangepast en is de kans op 'water op vloer' minder waarschijnlijk. De kosten bedroegen 3k€. De afdeling doet Onderhoud nader onderzoek naar dit fenomeen, om zeker te weten dat dit probleem is verholpen.
	5.7 Subsidieverordening Groenblauw buurtidee	
Water Natuurlijk dhr. Van Dijk	Graag ontvang ik kopieën van de jaarlijkse openstellingsbesluiten voor de Subsidieverordening Groenblauw buurtidee, die D&H genomen heeft vanaf 2018.	De openstellingsbesluiten zijn apart toegevoegd als bijlagen.
	5.8 Aanpassen nadeelcompensatieverordening i.v.m. Omgevingswet	
Water Natuurlijk dhr. Van Dijk	In de Beantwoording Technische Vragen (Agendapunt 1) wordt gesproken over "na inwerkingtreding WNS". Moet dat niet zijn "na inwerkingtreding Omgevingswet"? De 'Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij	Nee, de WNS is alleen voor het onderdeel 'schadevergoeding wegens onrechtmatig overheidshandelen' (titel 8.4 Awb) per 1 juli 2013 in werking getreden. Het andere deel van de WNS dat ziet op schadevergoeding bij rechtmatig overheidshandelen, treedt op 1 januari 2024 in werking.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
 Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
 Datum: 29 november 2023

	onrechtmatige besluiten' is namelijk al op 1 juli 2013 in werking getreden.	
	Amendement Investeer meer in natuurvriendelijk oeverbeheer	
Water Natuurlijk dhr. Van Dijk	Met dit amendement wil de PvdD de subsidieregeling voor natuurvriendelijke oevers verhogen. Mijn vraag: - Kan ik een tabeloverzicht krijgen voor deze subsidieregeling, waarin naast elkaar gezet zijn: - Jaar; - Totaalbedrag – Aangevraagd - Totaalbedrag – Toegekend - Totaalbedrag – Jaarlijks beschikbaar (subsidieplafond) Voor de jaren sinds de invoering van deze subsidieregeling, maar in ieder geval voor de laatste 5 jaar, zou een beantwoording anders niet voor woensdagmorgen gereed kunnen zijn.	Zie hiervoor de tabel in bijlage 1. De subsidie is in 2010 gestart. In 2011 was er eerst een budget van € 150.000, dit is later verhoogd naar € 300.000. Tot slot nog de opmerking dat het uitgekeerde bedrag van 2023 nog kan oplopen als er nog NVO's worden afgerond dit jaar.
	Begroting 2024	
AWP voor water, klimaat en natuur dhr. Van der Berg	De belangencategoriekosten zijn niet volgens de kostentoedeling berekend, blijkt uit onze berekeningen. Wat is dan de rationale achter deze verdeling?	De kosten van de taak watersysteembeheer worden toegerekend naar de desbetreffende belastingcategorieën, met behulp van de percentages uit de kostentoedelingsverordening. Een bijzondere positie nemen de belangencategoriekosten in, dit zijn: heffen, invorderen en verkiezingen. De kosten hiervan worden rechtstreeks toegerekend aan de betrokken belastingcategorieën, op basis van het kostenveroorzakingsbeginsel . Zo zijn onder meer de kosten van de nieuwe bestuursverkiezingen volledig toegerekend naar de categorie ingezetenen (rekening houdend met een verdeling over de twee taken) en de WOZ-kosten naar de categorie gebouwd. Zie voor meer informatie blz. 73 uit de begroting.

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen VV (na commissievergaderingen)
Datum: 29 november 2023

Bijlage 1 – Overzicht NVO subsidie

Bedragen afgerond op €10.000

Budget	Aangevraagd	Toegezegd	Uitgekeerd	
€ 400.000	€ 640.000	€ 400.000	€ 160.000	
€ 300.000	€ 330.000	€ 270.000	€ 190.000	
€ 300.000	€ 280.000	€ 280.000	€ 160.000	
€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 240.000	
€ 200.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 200.000	
€ 200.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 60.000	
€ 200.000	€ 110.000	€ 70.000	€ 100.000	
€ 200.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 100.000	
€ 300.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 140.000	
€ 300.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 50.000	
€ 300.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 130.000	
€ 300.000	€ 290.000	€ 290.000	€ 150.000	
€ 230.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 230.000	
€ 230.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 60.000	*

* = svz op 28-11-2023